

PRE-TEKST Colette Soler

Europejskie Dni Szkoły EPFCL w Barcelonie 21-22 stycznia 2017 r.

W styczniu 2017 r. zbliżają się Europejskie Dni Szkoły w Barcelonie, choć przedtem mamy jeszcze przed sobą doroczne Dni Szkoły EPFCL-Francja w Paryżu, dotyczące Aktów i zahamowania, które, jak mamy nadzieję, umożliwią także obecność kolegów z innych obszarów językowych, ponieważ zapewnione zostały tłumaczenia na różne języki.

Temat obrany na te Europejskie Dni 21 i 22 stycznia, czyli „Wiedza psychoanalitka i jego umiejętność postępowania” nie jest tematem klasycznym. Owszem, wiedza psychoanalitka [*savoir du psychanalyste*] to jest sformułowanie Lacana, wywodzące się z jego wykładów w szpitalu św. Anny z 1970 r. Jednak prawie nie wypowiadał się on na temat umiejętności postępowania psychoanalitka [*savoir-faire du psychanalyste*], na temat tego, czym ona jest i co stanowi jej granice. Ta kwestia umiejętności postępowania w głębi zapytuje o wprowadzanie w praktyce czegoś, co przed Lacanem nazywało się techniką psychoanalityczną. I nie można ignorować faktu, że Lacan w pewien sposób zajął się zasłonięciem tej kwestii przez konstrukcje odnoszące się do logiki i topologii aktu psychoanalitycznego, które, rzecz jasna, mają nadawać kierunek, ale pozostają bardzo oddalone od troski pytania „jak postępować?”, mimo, że nawiedza ono psychoanalityków codziennie, o ile biorą swój dyskurs na poważnie.

Fakt, że rozdział o relacji między wiedzą i umiejętnością postępowania jest niemal dziewiczy może nas kłopotać, ale tak naprawdę jest to wielkie udogodnienie dla tych Dni. Nie ma bowiem rzeczywiście innego sposobu aby poczynić jakieś postępy w tej kwestii, jak tylko dodając do niej w sposób konieczny własne pytania, nie tylko jako czytelnik Lacana, ale też – można mieć taką nadzieję – opracowując to, co każdemu przyniosły jego osobiste plony.

Temat jest zatem istotnie pociągający, ale i kluczowy, ponieważ nie odnosi się w sumie do niczego innego jak do zasobów, które pozostawia psychoanalitykowi jego tak zwane „kształcenie”, zaś większą stawką jest przekaz psychoanalizy jako taki.

Wykorzystuję okazję tego małego pre-tekstu aby poinformować o inicjatywie podjętej przez Komitet organizacyjny, i zaprosić do udziału w tej inicjatywie każdego członka Szkoły.

W ramach pewnego wstępu chodziłoby mianowicie o wybranie uwag Lacana *explicite* lub *implicite* dotyczących naszego tematu. Jest ich napewno więcej niż te, które zaczęliśmy już zbierać i liczymy na tych, którzy chcieliby pomóc skompletować tezaursus – aby każdy sprawdził, co znalazł, i dał nam o tym znać bezpośrednio na listę mailingową.

Aby rozpocząć, sama wydobyłam trzy cytaty:

1. „Psychoanalitycy są uczonymi w wiedzy, o której nie mogą dyskutować i się na niej wspierać. To jest coś innego niż wtajemniczenie w nie-wiedzę”

Oryg.: „*Les psychanalystes sont les savants d'un savoir dont ils ne peuvent s'entretenir. C'est une autre affaire que la mystagogie du non-savoir*”. „La psychanalyse dans ses rapports avec la réalité”, w: *Autres écrits*, Seuil 2001, str. 359.

2. „Jest się odpowiedzialnym jedynie w granicach swej umiejętności postępowania”.

Oryg.: „*On n'est responsable que dans la limite de son savoir faire*”, *Seminarium XXIII, Le sinthome*, str. 61, lekcja z 20 stycznia 1976 r.

W tych dwóch pierwszych temat jest przywołany w sposób jasny, dorzucam do nich trzeci cytat, gdzie Lacan w sposób domyślny wyznaje niewystarczalność swojej umiejętności postępowania — co stanowi znak, że nie ignorował kwestii:

3. „Jedynie poezja umożliwia interpretację. To w tym wymiarze w mojej technice nie sięgam już tego, co trzeba. Nie jestem wystarczająco poetą. Nie jestem *poète-assez*!”

Oryg.: „*Il n'y a que la poésie qui permette l'interprétation. C'est en cela que je n'arrive plus, dans ma technique, à ce qu'elle tienne. Je ne suis pas assez poète. Je ne suis pas poète-assez.*” lekcja z 17 maja 1977 r. Seminarium XXIV *L'insu que sait de l'une-bévue, s'aile a mourre.*

Tłumaczenie: Sara Rodowicz-Ślusarczyk

¹Neologizm, gdzie pierwsza część *poète* nie funkcjonuje jako słowo języka francuskiego choć brzmi podobnie do *poète*=poeta, a końcówka *assez* znaczy wystarczająco. Ewentualne pole semantyczne tego wieloznacznego neologizmu obejmuje potoczne francuskie słowo *potasser*=bliskie polskiemu „zakuwać, uczyć się by dopracowywać wiedzę.